

Azpetrol Şirkəti

Azərbaycan xalqını

18 oktyabr - Dövlət Müstəqilliyi Günü

münasibətilə ürəkdən təbrik edir.

Şirkət xalqımıza sülh, əmin-amanlıq, birlik,
firavan həyat və xoş gələcək arzulayır

Bayramınız mübarək!

**Xalqımızı 18 oktyabr
Dövlət Müstəqilliyi Günü
münasibətilə təbrik edirik.**

Mətanət

Coca-Cola

Şirkəti

Azərbaycan xalqını

**Dövlət Müstəqilliyinin
bərpaasının**

27-ci ildönümünü

münasibətilə təbrik edir,
hər bir ailəyə səadət,
sevinc dolu günlər və
firavanlıq arzulayır

Arıların çörək ağacı arı pətəyidir. Onlar öz uşaqlarından necə sevgiylə danışsalar, arıdan da elə şövqlə yorulmadan saatlarla danışa bilərlər. Bir arı uçanda səsinə eşitməzsiniz, amma arı pətəyini açıb qulaq assanız, minlərlə arının dağ çayının uğultusuna bənzəyən qərribə nəğməsini eşidəcəksiniz. Arılar həqiqətən də Tanrının yaratdığı ecazkar məxluqdur. Hətta Müqəddəs Kitabımızda arıya əmr də verilir ki, get insanlara yaxın və onlar quran yuvalarda yaşa və fayda ver. Bəlkə elə buna görə arının balı kimi, digər məhsulları, o cümlədən südü də müalicəvidir.

Arı münasib keçməsi səbəb oldu. Elə ilin əvvəlində də havaların kifayət qədər qızmaması arılara yetərincə yaz balını toplamağa imkan vermədi. Ona görə ki, çiçəklərin şirə buraxması üçün havanın temperaturu 24 dərəcədən yuxarı olmalıdır. Havanın temperaturu aşağı olduqda çiçəklər şirə buraxmır, onların əziyyəti hədəf gədir. Arıçı arıların acından qırılmaması və həm də bala qoyması üçün əlavə xərc çəkir, arıları şəkərlə həm yayda, həm də qışa hazırlayarkən yemləməli olur.

Bu ilki bal sərgi-satış yarmarkası əvvəlki illərdə keçirilən yarmakalardan onlarla fərqləndi ki, satışa çıxarılan ballar ekspertizadan keçirildi. Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin baytarlıq nəzarəti şöbəsinin müdiri Qalib Əbdüliyyəvini dediyinə görə, yarmarkaya çıxarılmış planlaşdırılan 3974 adda məhsuldan 900-ü, yəni təxminən 30 tonu ekspertizanın nəticələrinə görə yarasız çıxıb. Bu rəqəm bir tərəfdən narahatlıq doğursunsa da, digər tərəfdən satışa çıxarılan balın keyfiyyətinə ciddi nəzarət olduğunu sübut edən müsbət fakt kimi qiymətləndirilməlidir. Bal adı altında alıcıları aldadan möhtəkirlərin qarşısı alınır. Əvvəlki yarmarkalarda elə olurdu ki, sadə dedə-baba qaydası ilə yoxlayanda balın təmiz olmadığını asanlıqla təyin etmək olurdu. Azərbaycan Arıçılar Assosiasiyasının sədri Bədrəddin Həsərov ölkədə keyfiyyətsiz arıçılıq məhsullarının, o cümlədən balın daha çox Astara və Daşkəsən rayonlarında hazırlandığını bildirdi. Arıçılıq inkişaf etdikcə, istehsal olunan balın həcmi artıqca şənbədən bal tutub barmaqlarını yalayan alverçi möhtəkirlərin də sayı azalacaq.

Ən vacibi arıçılığa diqqət artırılması, mövcud çətinliklərin qarşısının vaxtında alınmasıdır. Bütün dünyada arıçıların əsas problemləri eynidir. İqlim dəyişiklikləri, ekoloji balansın pozulması, arı ailələrinə yaxın sahələrdə herbisidların və pestisidların qədrindən artıq işlənilməsi, mobil rabitə operatorlarının sayının sürətlə artması və planeti hörümçək toru kimi bürüməsi arıçılıq inkişafına bütün dünyada zərbə vurur. Arı ailələrinin sayının bir sıra ölkələrdə azalması isə ekoloqları həyəcan təbili çalmağa sövq edir.

**Bahadır İMANQULİYEV,
Ağaəli MƏMMƏDOV (foto),
"Azərbaycan"**

**ARIM, BALIM,
PƏTƏYİM...**

Əgər arılar olmasa, çiçəklərin tozlanmasını kimə apara bilməz, bol meyvə yetişməz. Ona görə də arıçılığın inkişafı böyük əhəmiyyət kəsb edir. Ölkəmizdə arı ailələrinin sayı ildən-ilə artır, istehsal edilən balın miqdarı çoxalır. Azərbaycanda arı ailələrinin sayı 272 minə yaxındır. Hava şəraiti imkan verən halda respublika üzrə ildə 3 min ton bal istehsal etmək mümkündür. Bu baxımdan arıçılığın ixrac imkanları da genişdir. Prezident İlham Əliyev hələ ötən il qeyd etmişdi ki, "Azərbaycan dünya miqyasında arıçılıq, bal istehsalı sahəsində önəmli yer tutur. Müvafiq göstəricilər verilib. Əminəm ki, 2018-ci ildə yaxşı nəticələr olacaqdır".

"Global Industry Alalists, Inc" konsaltinq şirkətinin (GIA) hesabatlarında göstərilir ki, təbii bal istehlakının 48,1 faizi Asiya-Sakit okean regionunun payına düşür. Bu regiona 58 ölkə, o cümlədən Rusiya, Çin, ABS, Yaponiya, Kanada daxildir. 2016-cı ildə dünyada 2 milyard ABS dolları dəyərində bal idxal olunub. Orta idxal qiyməti 3,2 dollar ətrafında olub.

Dünya üzrə bal idxalının 21 faizi, yeni 166 min tonu ABS-in payına düşüb.

Azərbaycanda bal istehsalı 2005-ci ildəki 600 tondan 2016-cı 2,7 min tona çatıb. Arıçılığa artan maraqla ixrac statistikasına da təsir edir. Belə ki, 2015-ci ildə cəmi 3,62 ton bal ixrac olunmuşdusa, 2016-cı ildə bu göstərici iki dəfəyə yaxın artıb. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan balının qiyməti dünya üzrə orta idxal qiymətindən 2,5 dəfə yüksəkdir. Buna da səbəb odur ki, dünyanın əksər ölkələrində arılar balı adətən bir bitkidən, bal istehsalı üçün salınan meşələrdən və xüsusi sahələrdən və çöllərdən yığırlar. Çökə, yonca, akasiya, günebəxan və sair bitkilərdən yığılan ballar da keyfiyyətlidir. Lakin bizdə arılar balı müxtəlif çiçəklərdən, dağ çəmənliklərindən toplayırlar. Bu da onları digər ballardan qat-qat üstün edir. Yəni balın özü də məhsuluna görə iki böyük qrupa bölünür: birincisi, monoflor - yalnız bir çiçəkdən yığılan bal; ikincisi, poliflor - müxtəlif ağaclardan və çəmən çiçəklərindən toplanan bal.

Azərbaycan arıçılarının əksəriyyətinin balı müxtəlif çiçəklərdən olduğu üçün xarici bazarlarda da yüksək qiymətini qoruyub saxlayır.

Artıq arıçılıq ölkəmizdə maraqlı bir sahəyə çevrilmiş, daha gənc insanları kənd yerlərində özünə cəlb etməkdədir. Çətinliklərin olmasına baxmayaraq, böyük sürətlə inkişaf edir. Bu da onunla bağlıdır ki, arıçılıq o qədər də böyük vəsait tələb etmir, ağıllı sahibkar olduqca elə birinci ildə qoyduğu bütün xərcləri çıxara bilir.

Dövlət də arıçılığın inkişafını daim diqqət mərkəzində saxlayır, aqrar sektorun saxlanılmasında ən vacib istiqamətlərdən biri olduğunu qeyd edir, fermerlərə dəstəyini əsirgəmir, onların maariflənməsində, yeni biliklərə yiyələnməsində yaxından iştirak edir.

Bundan başqa, artıq neçə ildir ki, ölkəmizdə mütəmadi olaraq bal satışı sərgiləri keçirir, arıçıların maraqla iştirak etdiyi belə tədbirlər ölkə KİV-də geniş təbliğ olunur. Belə sərgilərin keçirilməsi artıq ənənə halını almışdır. Bu ilki sərginin bir qədər yubanmasına havala-

